

Motion till riksdagen 2020/21:371

av **Hans Eklind (KD)**

Regelbundna och institutionaliserade offentliga böneutrop måste kunna stoppas lokalt oavsett bullernivå

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över relevant lagstiftning för att säkerställa möjligheten att lokalt kunna stoppa regelbundna och institutionaliserade offentliga böneutrop och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Religionsfriheten utgör inget skäl för att tvinga människor att lyssna till återkommande och institutionaliserade böneutrop från religiösa byggnader i Sverige. Varken högtalare i kyrktorn eller minareter behöver därför tillåtas att, upp till ett visst decibeltal, förkunna religiösa budskap på vissa givna klockslag och dagar i veckan.

Som kristdemokrat kommer jag alltid försvara alla människors rätt att få utöva sin religion, alldeles oavsett om man är kristen, muslim, jude, ateist, buddist osv. Religionsfriheten – att ensam eller tillsammans med andra få utöva sin religion – är grundlagsfäst och skall så vara. Det innebär dock inte att vi ska behöva lyssna till återkommande och institutionaliserade trosbekännelser som via högtalare ropas ut från religiösa byggnader som medborgare inte kan värja sig ifrån i sina egna hem.

Religiösa budskap från byggnader har inte förekommit tidigare i Sverige. Men sedan 2013 har muslimska böneutrop börjat ropas ut i Fittja och sedan dess har ytterligare ett par moskéer ansökt om rätt att få utföra böneutrop och fått detta godkänt givet att man håller utropen under en viss decibelnivå. Det finns anledning att anta att fler moskéer kommer att ansöka och det är därför hög tid att vi ser över relevant lagstiftning som gör det möjligt att stoppa regelbundna och institutionaliserade offentliga böneutrop som sådana och inte låta dem hanteras som ett bullerärende.

Religionsfriheten är en mänsklig rättighet och får inte sättas på undantag alldeles oavsett vad vi tycker om andra religioner som finns i vårt land. Vår rätt till religions-

frihet får dock inte begränsa andras rätt till samma sak. Rättigheter begränsas således av andras rätt till samma rättigheter. Religionsfrihet är även rätten att inte ha en religiös tro. Det handlar vidare om rätten att byta från en trosåskådning till en annan.

Det har funnits en rädsla att ett nej till de muslimska böneutropen ("adhan", arabiska, som betyder information, pålysning) skulle stå i strid med religionsfriheten. Det gör det inte. Böneutrop är inte ett nödvändigt rekvisit för att kunna utöva religionen. Att det förhåller sig på det viset manifesteras bäst av att de flesta muslimska moskéer inte har eller vill ansöka om tillstånd för böneutrop.

En annan rädsla, som jag mötte från kollegor när jag var församlingsherde och präst, var att ett nej till böneutrop skulle innebära att kyrkklockorna kommer att tystna. Men jämförelsen med kyrkklockor är absurd och vittnar om både okunskap och historielöshet. Förutom att kyrkklockorna är en del av vårt kulturella och historiska arv så är de ett ringande ljud som informerar om att något (dop, vigsel, begravning, gudstjänst med eller utan nattvard) påbörjas i en lokal (kyrka). Klockringningen användes också för att ange när vilodagen påbörjas, vid fara och över en människa som avlidit (själaringning).

Adhan rymmer både ett vittnesbörd, kallelse till bön och en proklamation av islam över en stad/ett geografiskt område: "Allah är störst. Allah är störst. Jag vittnar att det finns ingen gud (som är värd tillbedjan) utom Allah. Jag vittnar att Muhammed är Allahs sändebud. Kom till bön. Kom till bön. Kom till framgång. Kom till framgång. Allah är störst. Allah är störst. Det finns ingen gud utom Allah."

Adhan ska enligt reglerna (finns återgivna på den muslimska hemsidan www.darulhadith.com) utföras av en man med vacker röst. Kvinnor är inte tillåtna. Att sätta likhetstecken mellan klockringning och böneutrop är inte möjligt, vare sig teoretiskt eller praktiskt. Böneutropet bär snarare på likheter med det som vi i vardagligt tal benämmer torgmöte. Böneutrop och religiösa torgmöten har gemensamt att de sprider ett religiöst budskap i det offentliga rummet. De senare kan ske i omedelbar närhet till människor men sker då och då efter att arrangör sökt enstaka tillstånd, och detta ges efter att hänsyn tagits utifrån plats och tid på dygnet. Torgmöten kan därför inte jämföras med böneutrop.

Frågan om återkommande och institutionaliserade böneutrop från religiösa byggnader är som framgår av ovan mycket mer komplicerad än att den kan avhandlas som en fråga om buller. Att kunna sätta stopp för återkommande och institutionaliserade böneutrop från religiösa byggnader är inte att begränsa religionsfriheten, det är att bevara möjligheten för den som inte önskar lyssna att säga "Nej tack" och bli respekterad för detta. Mot bakgrund av detta föreslås Sveriges riksdag att ställa sig bakom att man bör se över relevant lagstiftning för att säkerställa möjligheten att lokalt kunna stoppa regelbundna och institutionaliserade offentliga böneutrop.

Hans Eklind (KD)